

Förstudie – återställning av Mölnebo damm

Slutrapport 20220114

Uppdragsgivare

Tjörns kommun

Kontaktperson

Emma JohanssonE-post: emma.r.johansson@tjorn.se**Uppdragstagare**

Naturcentrum AB

Strandtorget 3

444 30 Stenungsund

Projektledare & rapport:

Per Saarinen

Tel. 010-220 12 21

per.saarinen@naturcentrum.se

Övrig personal:

Jens Ratcovich & Jens Morin, Naturcentrum AB

Kartmaterial

Flygfoto (ortofoto16) och fastighetsgränser utlånat av kommunen. Laserdata Skog, Historiska kartor från Lantmäteriet (öppna data).

Alla höjduppgifter nedan anges i rikets system RH2000, vilket ungefär motsvarar höjd i meter över havets normalvattenstånd.

Omslagsbild: Mölnebo damm, foto Per Saarinen Claesson, Naturcentrum AB

Bakgrund och syfte

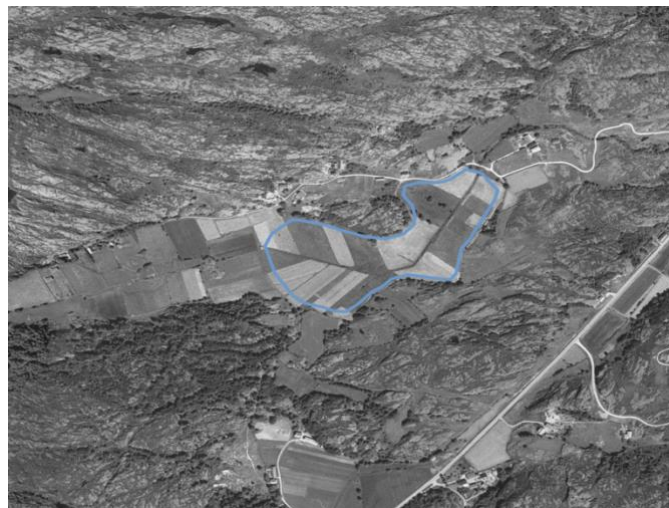
Tjörns kommun har beviljats statligt bidrag genom LONA för att utreda möjligheterna att återskapa en våtmark på sydöstra Tjörn. Naturcentrum AB har fått i uppdrag av Tjörns kommun att ta fram en förstudie för våtmarksområdet Mölnebo Damm. Projektet syftar till att undersöka förutsättningarna för att återskapa dammen/våtmarken till förmån för minskad koldioxidavgång från den torrlagda torvjorden samt för biologisk mångfald och rekreation för närboende.

Områdesbeskrivning

Det aktuella området har genom införlivandet av markavvattningsföretaget Mölnebo damm SF 1904, torrlagts (se figur 2). I markavvattningsakten står att åtgärderna genomfördes ”för torrläggning och odling af den s.k. Mölnebo damm”. Dammen har dock troligen varit avsänkt under en mycket längre tid än så och uppgifter om att området har använts för torvbrytning finns (muntligt via markägare). Området har även aktivt brukats som åkermark under lång tid, i figur 1 syns en bild från 1975 där det framgår att områdets västra del aktivt brukades som åkermark och områdets östra del fungerade som bete. En oundviklig konsekvens av att torrlägga organogen jord (se figur 5) är att marken successivt bryts ned. Med tiden sjunker marken och det blir allt svårare att bruka området. Markanvändningen läggs så småningom ofta om till betesmark, men fortsätter alltså att sjunka tills det även blir svårt att beta området. Marken vid Mölnebo damm har genomgått en liknande utveckling som många andra dränerade våtmarker. Idag är marken så blöt att området lämnats för fri utveckling. I området växer mestadels vass, tuvtåtel, tåg och andra gräs (figur 4). I de nordöstra delarna finns även en mindre dunge med al och björk.

Figur 1 visar markavvattningsföretaget Mölnebo damm SF 1904. Den blå linjen representerar förrättningen (diket) och den blåprickade ytan visar våtmarksområdet.

Figur 2 visar ett foto från 1975 över området vid Mölnebo damm. Blå linje markerar det område som innan utdikningen utgjorde en våtmark. På bilden används området fortfarande som åker- och betesmark.

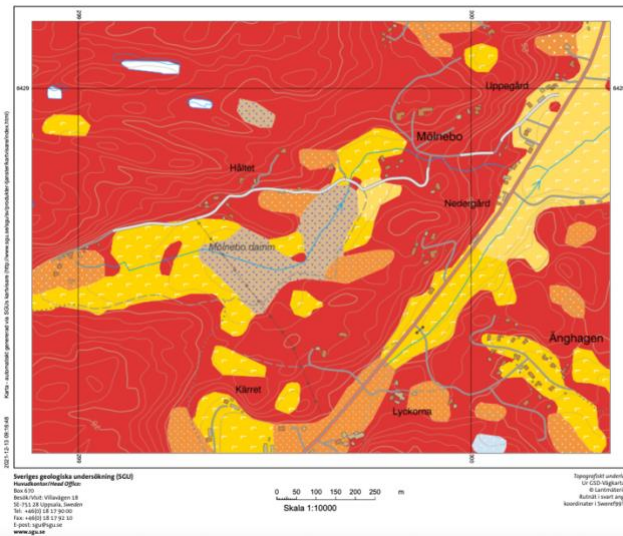
Figur 3 visar det befintliga utloppet från området.

Figur 4 visar ett foto taget från öster mot väster. I bildens vänstra del syns traktorvägen.

Områdets historiska benämning (damm) för tankarna mot en permanent och djup vattenyta. Genom att analysera det sänkta utloppet utformning och de topografiska förutsättningarna i området kan konstateras att det på platsen troligtvis har varit en damm. Det är också troligt att dammen har använts för vattenreglering då det på den branta sträckan i bäcken nedströms har legat flera kvarnar. Med anledning av intilliggande åkermark och befintlig infrastruktur är det inte möjligt att återställa området i sin helhet. I stället är det möjligt att genomföra en delvis återställning av dammen, till en våtmark. Inom vattenvårdsterminologi så är skillnaden mellan en damm och en våtmark främst att våtmarkerna har ett grundare vattendjup som ger goda förutsättningar för etablering av växtlighet och hög biologisk produktivitet.

Figur 5 visar jordarterna i området. Brunt=kærtrorv, rött=urberg, guld=finglacial lera, orange=postglacial finsand.

I och med att utdikning historiskt har genomförts på i stort sett all mark som har varit odlingsbar längs Bohusläns kust så råder det stor brist på större våtmarker. Mölnebo våtmark är ett av de större våtmarkslägena på Tjörn med mycket stor potential att gynna biologisk mångfald.

Befintliga naturvärden

Det finns mycket få registrerade fynd av hotade eller skyddade arter (samtliga artgrupper) i området kring Mölnebo damm. I direkt närhet till våtmarksområdet finns en observation av växten krusfrö (rödlistad som NT, nära hotad). Denna gynnas dock av betade strandängar och bedöms således inte påverkas negativt av föreslagna åtgärder.

Bäcken som rinner vidare ner från Mölnebo damm mynnar i Kuballe kile. Det är troligt att bäcken hyser havsvandrande öring. Sträckan mellan landsvägen och Mölnebo damm är dock mycket brant så det bedöms inte som troligt att fisk kan vandra upp till dammen.

Miljöeffekter

Målbilden för projektet bör vara att återställa områdets naturliga hydrologi i så hög utsträckning som möjligt. Detta görs genom att höja den bestämmande sektionen som utgör utloppet från området.

Klimat

Jordarten på platsen består av kærtrorv (se figur 5), vilken sedan utdikningen successivt brutits ned. Vid nedbrytning av organiskt material bildas växthusgaser som avgår till atmosfären och påverkar klimatet. Genom att återveta området avstannar nedbrytningen. Våtmarker fungerar dessutom som en naturlig kolsänka då koldioxid binds i våtmarkens

växtlighet och lagras på botten. Schaktinsatser bör begränsas endast till översta lagret för att undvika att nyttan med att blötlägga torv minskar.

Biologisk mångfald

Stora områden i föreslagen våtmark kommer naturligt att vara relativt grunda. En grund våtmark bidrar till att temperaturen i vattnet ökar tidigt på våren, vilket innebär att den biologiska aktiviteten ökar. Dessutom ger grundområden bättre ljusklimat för växtlighet att etablera sig på botten. Detta kommer att gynna den biologiska mångfalden i området, inte minst insekter, fåglar och groddjur. Om det är möjligt att hävda området genom bete eller slätter kommer även på sikt en hävdgynnad fuktängsflora att utvecklas.

Minskad risk för uttorkning i området och i bäcken nedströms bedöms också ha stor positiv effekt för vattenlevande djur och växter.

Vattenhushållning

När den bestämmande sektionen höjs kommer den dränerande effekten från ytan att minska. En återgång till de hydrologiska förhållandena innan utdikningen innebär att området kommer att hålla en högre grundvattennivå och bidra till att behålla vattnet i landskapet. Detta skapar ett mer jämnt flöde, så att flödestoppar jämnas ut och risken för att nedströms miljöer torkar ut minskar.

Övergödning

En mindre del åkermark dräneras till området. Våtmarker har en naturlig näringsavskiljande funktion genom att kväve omvandlas till kvävgas och avgår till atmosfären och fosfor fastläggs i sedimenten. I förhållande till andra platser har dock åtgärden en begränsad övergödningsnytta då det är en relativt begränsad yta med åkermark som dräneras till våtmarken samt att delar av området redan idag kan räknas som våtmark med en befintlig renande effekt.

Rekreation

Området är lätt tillgängligt med bil, cykel och till fots och ligger endast 3,5 kilometer från tätorten Rönnäng på södra Tjörn. En äldre traktorväg löper längs områdets södra del och gör det möjligt att ta sig nära och vandra längs våtmarksområdet. Vid en återställning av våtmarken bedöms de rekreativa värdena att öka kraftigt. Det finns även möjligheter att inom projektet göra åtgärder för att ytterligare tillgängliggöra området. Till exempel iordningställande av fågeltorn och grillplatser med mera.

Kulturmiljö

En sökning på Fornsök (app.raa.se, 2021-12-21) visar att flera arkeologiska lämningar finns i närområdet, dock inte inom det tilltänkta arbetsområdet för våtmarksrestaureringen. Inför arbete bedöms det dock viktigt att vara beredd på att lämningar kan hittas och arkeologisk kompetens kan behöva involveras i projektet. Om utrymme finns inom framtida projektbudget är det ett bra tillfälle att tillgängliggöra och lyfta fram de kulturmiljövärden som finns i området, till exempel med skyltar och anläggning av gångstigar i anslutning till dessa.

Figur 6. Urklipp från Riksantikvarieämbetets Forsök för visualisering av registrerade lämningar i området kring Mølnebo damm. De röda områdena är registrerade som boplatser och de blåa som övriga lämningar, utan närmare information.

Allmänna och enskilda intressen

Genom att utgå från att återställa områdets hydrologi och naturlighet kommer även projektet att bidra till uppfyllandet av miljö kvalitetsnormerna för vatten. Det åtgärdsförslag som här presenteras bedöms inte stå i strid med regelverket kring miljö kvalitetsnormerna för vatten.

De enskilda intressen som kan komma att påverkas av en återställning av området är de fastighetsägare som berörs av åtgärden. Det är alltså endast de som kan få förändrade vattenförhållanden på sina fastigheter som är sakägare. I ett kuperat landskap är det svårt att avgöra vilka som är berörda utan att mer precist analysera höjdförhållandena på platsen. Planerad åtgärd är tänkt att innebära en dämning till nivå 34,7 m. För att vara konservativa har vi här utgått från nivå 36,0 m som avgränsning för sakägare, samt även intilliggande åkermark då dessa har dräneringsrör som ligger under mark. Alla de fastigheter som har mark som är lägre än 36,0 m och som är intilliggande åkermark presenteras därför i figur 7. Även fastigheter som ligger precis nedströms har pekats ut då dessa har utloppet från området väldigt nära. Dessa får dock bara ett mer utjämnat vattenflöde.

En fastighetsutredning är genomförd med datering 2016-01-29. Flera fastigheter är samfälligheter eller benämnda som outredda i fastighetskartan med det är alltså klart vilka fastigheter som är delägare i dessa.

Figur 7 visar en översikt över befintliga fastigheter inom området. Blåmarkerad utgör planerad våtmark med dänningsnivå 34,7 m.

Prövnings- och utredningsbehov

Vattenverksamhet

För större vattenverksamheter behöver tillstånd sökas hos Mark- och miljödomstolen. För vissa vattenverksamheter, däribland anläggning av våtmark, kan det räcka med att åtgärderna anmäls till Länsstyrelsen. Åtgärderna vid Mölnebo damm bedöms vara av sådan karaktär att de kan anmälas som anläggning av våtmark. Om det är uppenbart att varken enskilda eller allmänna intressen skadas av verksamheten behövs varken tillstånd eller anmälan. Det är dock verksamhetsutövaren som ska visa att undantagsbestämmelserna (11kap 12§ miljöbalken) kan användas.

Markavvattningsföretag

Den tillståndsgivna markavvattningen syftar till att torrlägga området. Den nu föreslagna åtgärden syftar till att återställa områdets hydrologi genom att göra det blötare än idag. Dessa syften står i direkt motsättning till varandra varför dikningsföretaget behöver omprövas eller läggas ner för att åtgärden ska få tillstånd vid prövning. Samtliga delägare i markavvattningsföretaget måste ge sitt godkännande för att markavvattningsföretaget ska kunna läggas ner. För verkställande av nedläggningen krävs ett beslut från mark- och miljödomstolen. Om alla är överens om en nedläggning är denna process

Biotopskyddsbestämmelserna

Genom området löper ett öppet dike. Alla småvatten (inklusive öppna diken) som ligger i odlingslandskapet är generellt skyddade av biotopskyddet, den aktuella marken vid Mølnebo damm har tidigare varit både åker och betesmark, och är angränsande till åkermark som idag brukas. Denna bedömning görs av Länsstyrelsen, men vår bedömning är att diket är biotopskyddat. Om diket anses som biotopskyddat krävs en dispens för att lägga igen diket. Eftersom diket inte utgör någon naturlig dragning, inte kan anses hysa några betydande naturvärden samt kompenseras av den nya större lugnvattenmiljön, bedöms en dispens kunna beviljas.

Strandskydd

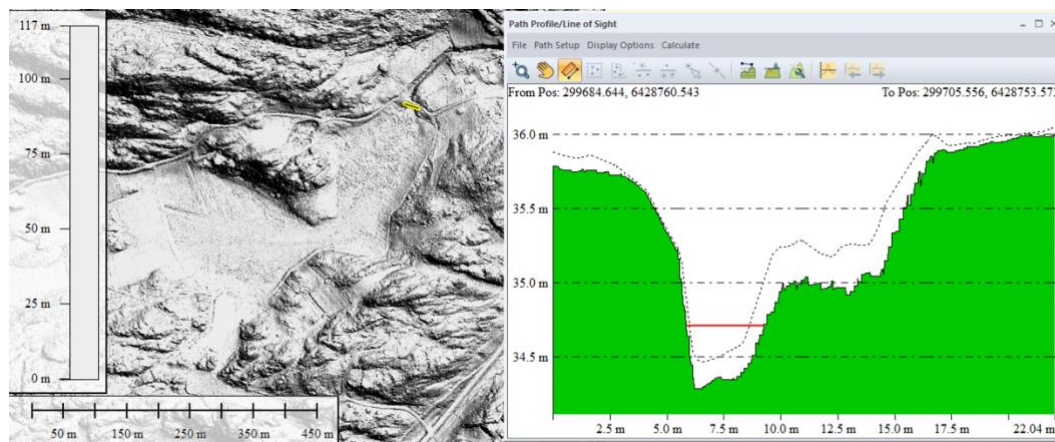
Diket som löper genom området omfattas av det generella strandskyddet. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Inom ett strandskyddat område får inte åtgärder vidtas som väsentligt ändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter. De planerade åtgärderna får anses väsentligt ändra livsvillkoren för djur- och växtarter, och en dispens är därför nödvändig. Enligt 17 kap 18c§ får dispens från strandskyddet ges om det finns särskilda skäl. Ett sådant särskilt skäl är att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Planerad åtgärd får anses utgöra ett sådant särskilt skäl för att medge dispens.

Beslut i prövningen kommer troligtvis att innehålla flertalet villkor/försiktighetsmått, bland annat att anläggning inte får ske under vår och tidig sommar som är häckningstid för fåglar.

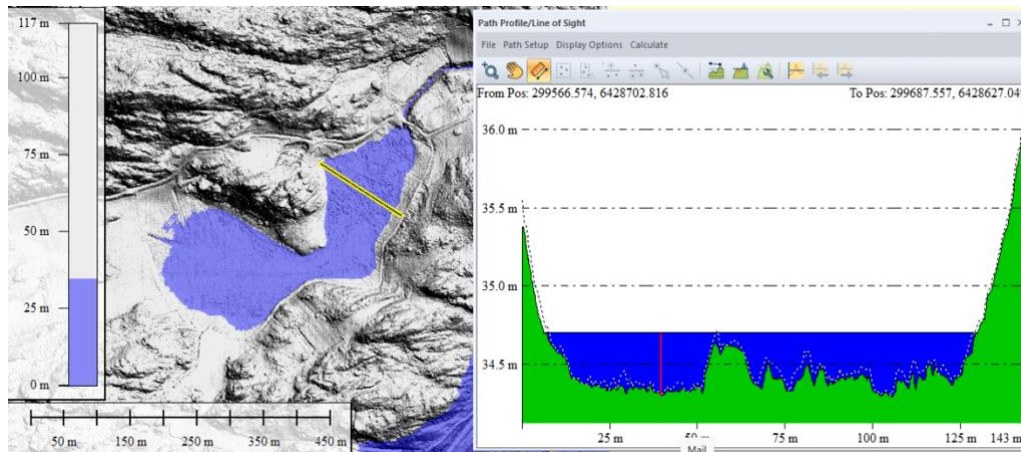
Utformning - förslag

Höjdförhållanden

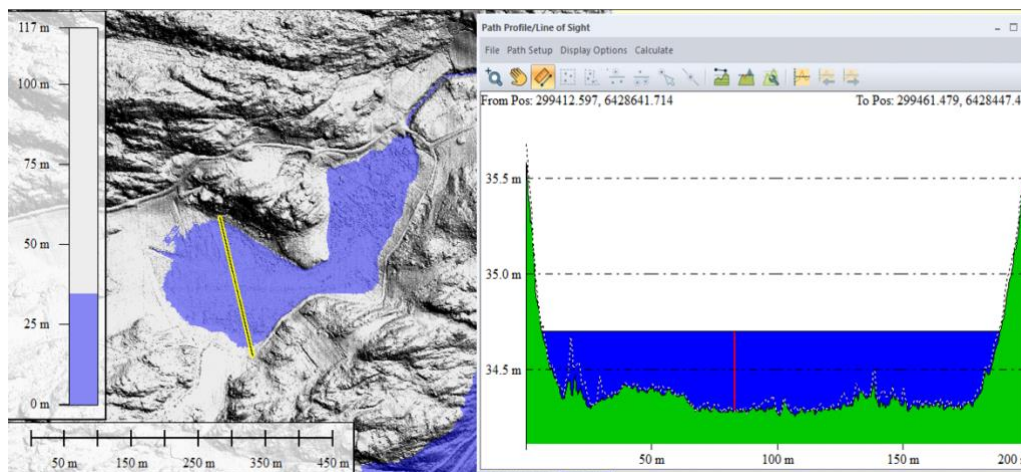
Som tidigare beskrivits har utloppet, vid genomförandet av dikningsföretaget, sänkts kraftigt. Genom att analysera utloppet i en tvärsnitt går det att bedöma vart den naturliga höjden på sektionen varit innan dikningen genomfördes. Därmed kan ofta en kvalificerad bedömning av vattenytans utbredning göras. Mølnebo dammens utlopp är

Figur 8 visar ett tvärsnitt över den fördjupade utloppssektionen. I grafen syns tvärsnittet där grönt är mark och blått är vatten. Den röda linjen markerar 34,7 m.

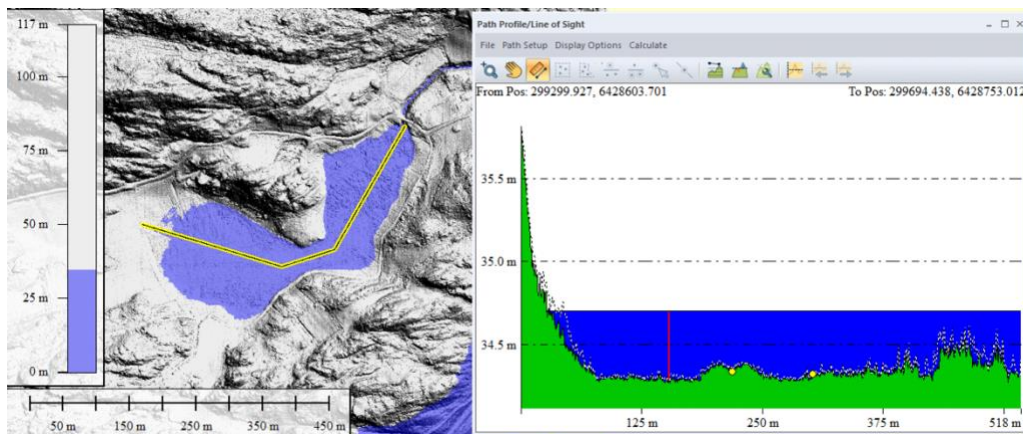
Figur 9 visar dämningnivå 34,7 m samt ett tvärsnitt längsmed gul linje. I grafen syns tvärsnitten där grönt är mark och blått är vatten. Den röda linjen markerar vattendjupet som skapas naturligt av dämningen. Vattendjupet blir ca 0,4 m över hela ytan.

Figur 10 visar dämningnivå 34,7 m samt ett tvärsnitt längsmed gul linje. I grafen syns tvärsnitten där grönt är mark och blått är vatten. Den röda linjen markerar vattendjupet som skapas naturligt av dämningen. Vattendjupet blir ca 0,4 m över hela ytan.

dock inte helt lätt att analysera, det saknas rester av det naturliga utloppet och det befintliga diket är mycket djupt nergrävt. Troligtvis har djupet i dammen varit 1-2 meter, och kanske så djup som 3 meter. I områdets västra del finns dock dräneringsrör som mynnar på 34,5 m, och i södra delen finns en traktorväg med lägsta punkt på 35,0 m. Eftersom åkermarken stiger snabbt finns möjlighet till något högre dämning än 34,5 m. Det är dock inte möjligt att fullt ut återställa dammens nivå utan stor påverkan på åkermark. En nivå på 34,7 m är dock fullt genomförbar utan att påverka mer än en mindre del åkermark.

Som syns i figur 8-10 är den aktuella ytan mycket väl avgränsad av den naturliga topografin. Våtmarksytans marknivå är, i princip över hela ytan, 34,3 m. Angränsade mark stiger snabbt över 36,0 m. En dämningnivå på 34,7 m ger ett medeldjup på 0,4 meter. För att skapa variation i området så kan viss schakt genomföras. Som tidigare beskrivits har främst den västra delen fungerat som åkermark, detta innebär att det finns en risk att marken har höga fosforhalter som kan frisättas vid blötläggning. Ett sätt att minska risken för fosforläckage är att schakta bort matjorden. Därför planeras schakt i områdets västra del.

Figur 11 visar dämningnivå 34,7 m samt ett tvärsnitt längsmed gul linje. I grafen syns tvärsnittet där grönt är mark och blått är vatten. Den röda linjen markerar vattendjupet som skapas naturligt av dämningen. Vattendjupet blir ca 0,4 m över hela ytan. 11

En väl-dränerad åkermark kräver 1,2 m dräneringsdjup. Vid en dämningnivå på 34,7 m så krävs därför att åkermarken intill har en marknivå på minst 35,9 m. De massor som schaktas bort innehåller hög halt av organiskt material och, troligtvis, fosfor och kan därför med fördel användas för att höja åkermarken intill. Det finns stora möjligheter att på åkermarken placera schaktmassorna så att de smälter in i landskapet, detta görs genom att utnyttja befintliga krön så att de förlängs. Åkermarkens befintliga lägsta marknivå är på 34,7 m, alltså samma nivå som dämningnivån. Som tidigare beskrivits behöver denna mark ingå i våtmarksområdet. Den mest låglänta åkermarken som bedöms kunna fortsätta brukas som åker är på 35,4 m, en höjning av marknivån krävs då till minst 35,9 m för ett fullgott dräneringsdjup. Maximalt kan schaktmassorna dock komma att behövas läggas upp i ett djup om 70 cm för att smälta in i landskapets terrängförhållanden. Viss harvning kommer troligtvis att vara nödvändigt innan åkermarken är i fullgott skick igen. Dialog med markägaren bör föras angående detta.

Placering och storlek

Den geografiska placeringen med närheten till havet och vattenytans storlek skulle ge, för regionen, mycket höga värden för fåglar. För att ytterligare förstärka dessa värden föreslås även en ö att anläggas i det område där schakt föreslås. Detta bidrar ytterligare till goda förutsättningar för häckande våtmarksfåglar. Öns utformning planeras att bli mycket flack och ligga strax över vattennivån, det förhindrar att träd och buskar etablerar sig.

Övriga anpassningar

Det nya utloppet föreslås att vara öppet och skapas genom att bottennivån successivt höjs genom att tillföra natursten. Dämningnivån (ny medelvattennivå) föreslås vara 34,7 m, idag är bottennivån innan vägen på ca 33,8 m. En ny trumma (600 mm) bör installeras under vägen med vattengång på 34,4 m, och därmed hjässa på 35,0. Kompletterade brunn med rörböj installeras för avsänkingsmöjlighet till 34,4 m (se figur 12 för principillustration). Avsänkingsmöjligheten underlättar eventuella skötselåtgärder i framtiden.

Bäcken nedströms vägen vid utloppet från dammen behöver ses över där gamla stensättningar har rasat. Denna del av bäcken ingår också i förrättningen för markavvattningsföretaget. Förslagsvis så genomförs röjning, kulturmiljövårdande samt biotopvårdande åtgärder i bäcken.

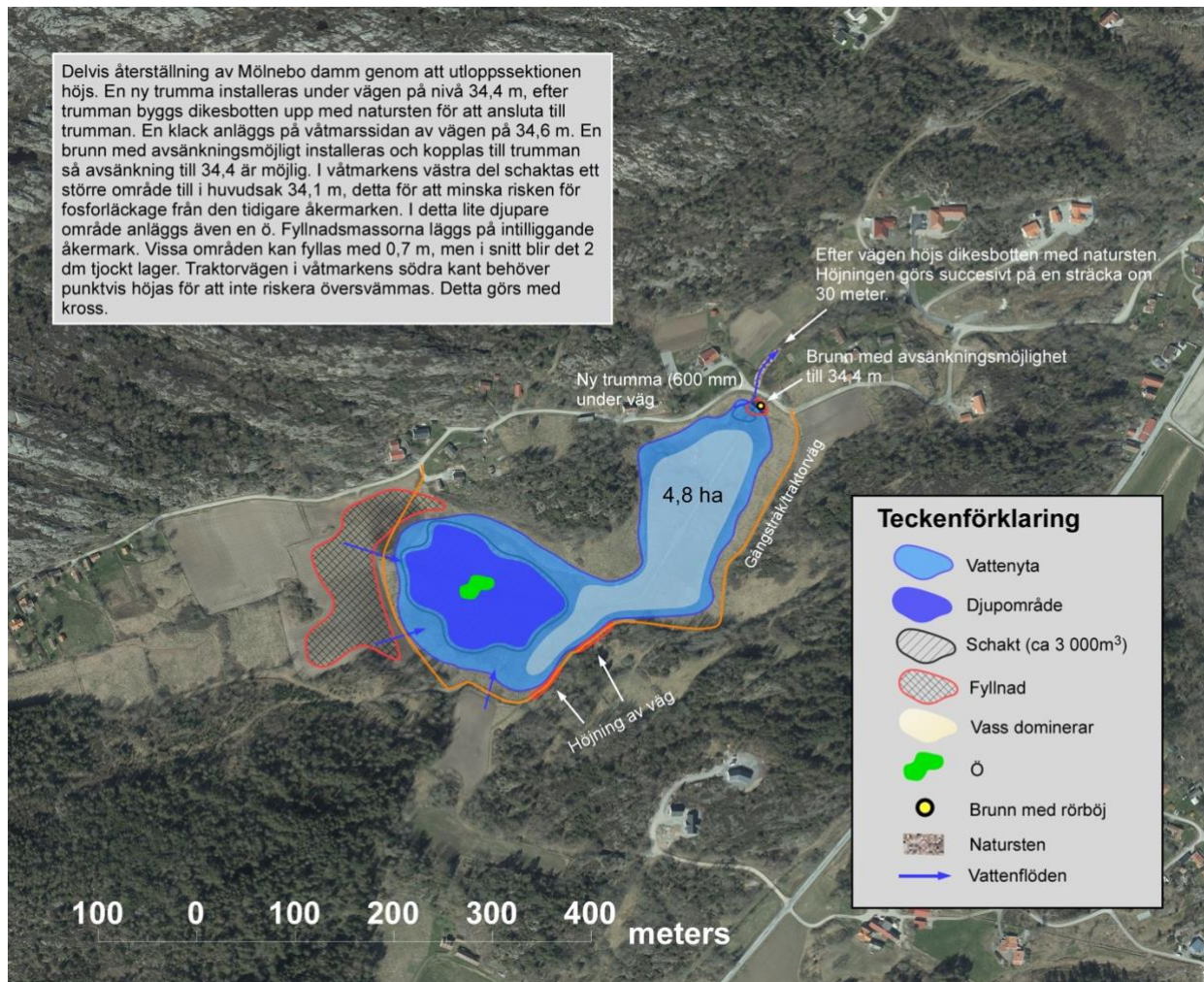
I östra delen av våtmarksområdet finns idag en dunge med al och björk, dessa kommer att ställas under vatten när utloppet höjs. För att förhindra att träden dör ute i våtmarken föreslås dessa att avverkas. Träden kan sedan läggas upp som depåer kring våtmarksområdet för att gynna insekter.

Den traktorväg som löper längsmed ena sidan av området behöver punktvis höjas. Det nya utloppet kommer innebära att vägen ligger mycket nära vattennivån. För undvika påverkan på vägen bör ett lager kross att läggas på de mest låglänta delarna. Tillfartsvägar och mark som eventuellt har tagit skada av transporter eller körning med grävmaskin ska återställas vid arbetets slut. Dessa arbeten ska ingå i projektbudget.

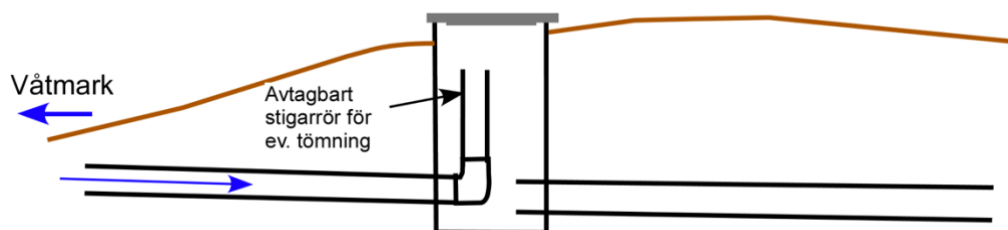
I stora delar av det idag blöta området växer vass. Vass utgör habitat för flertalet arter, inte minst flera arter av småfåglar, men även rovfåglar som brun kärrhök jagar gärna över vassområden. Av erfarenhet är det mycket svårt att bli av med vass när den väl finns etablerad. Oavsett om schakt genomförs eller om vatten däms över vassen, så är det högst troligt att den inom snar framtid att komma tillbaka. Det är därför inte troligt att vassen kommer att försvinna efter att planerad åtgärd är genomförd. Det bästa sättet att hindra vassen från att spridas och att i viss mån begränsa dess utbredning är genom kontinuerligt bete med nötkreatur. I och med föreslagen våtmarks grunda vattendjup bedöms stora delar kunna betas under torrare perioder på året.

Även ur ett biologiskt mångfaldsperspektiv är det också att föredra bete. För att möjliggöra bete bör projektet inkludera stängsling av området, övergångar och grind bör då också finnas med.

Förslaget i förstudien är preliminärt och fler anpassningar och tillägg kan tillkomma senare om markägare kommer överens om att gå vidare i processen.

Figur 62 visar en preliminär ritning över en delvis återställning av Mølnebo damm. Genom dämning och viss schakt skapas en vattenyta på ca 4,8 ha.

Figur 13 visar en principillustration för tät brunnslösning som möjliggör avsänkning. Detta planeras att installeras bredvid det öppna utloppet.

Fortsatt arbete

Det bedöms lämpligt att fortsatt arbete sker genom samverkan mellan markägarna (eller representanter för en markägarförening) och Tjörns kommun, som har möjlighet att söka nya medel för projektering, underlag inför prövning samt kostnader för anläggning. Det är viktigt att påpeka att samtliga markägare måste godkänna att åtgärden genomförs för att projektet ska kunna drivas vidare.

Som redogjorts för under rubriken ”prövnings- och utredningsbehov” behöver markavvattningsföretaget som finns i området läggas ner. För detta bör samtliga deltagare i markavvattningsföretaget vara överens om en nedläggning. När ansökan till Mark- och miljödomstolen är inskickad kan en anmälan om vattenverksamhet skickas in till Länsstyrelsen. Normalt ansvarar en konsult för sammanställningen av övrigt underlag, till exempel kartor, som domstolen behöver för att kunna hantera nedläggningen.

Eftersom våtmarken planeras bli mindre än 5 ha räcker det att en anmälan om vattenverksamhet skickas till Länsstyrelsen. Dessutom bedöms dispens från biotopskydds- och strandskyddsbestämmelserna krävas. Denna förstudie bedöms utgöra ett tillräckligt underlag för att Länsstyrelsen ska kunna hantera samtliga prövningar i ärendet.

När beslut erhållits från Mark- och miljödomstolen och Länsstyrelsen kan en mer detaljerad projektering tas fram, som bland annat tar hänsyn till de villkor som meddelats av myndigheterna. Nästa steg är därefter entreprenadarbeten.

Det är lämpligt att kommunen står som byggherre för projektet och att den tillåts göra det genom godkännanden från markägarna. Ett avtal mellan markägarna och kommunen bör sedan upprättas för att klargöra hur ansvarsfördelningen ser ut under och efter anläggningstiden. I detta avtal bör bland annat framgå att anläggningen övergår till markägarna efter att anläggningen är genomförd. Hur och vem som ansvarar för skötseln av anläggningen bör klargöras genom ett civilrättsligt avtal mellan de berörda markägarna.

Strandskydd efter anläggning

Strandskydd gäller vid havet, sjöar och vattendrag. Vad som utgör en insjö eller ett vattendrag som lagen åsyftar har aldrig definierats i strandskyddsreglerna, eller i dess förarbeten. I normalfallet sträcker sig strandskyddet 100 m från strandlinjen vid normalt vattenstånd. Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. För att syftena ska upprätthållas är det enligt huvudregeln förbjudet att inom strandskyddsområden vidta vissa åtgärder bland annat att uppföra nya byggnader. Det saknas rättslig prövning och vägledning för om/när strandskydd gäller vid nyanlagda vatten. Detta har även uppmärksammats i en relativt nyligen färdigställd utredning om strandskyddet (SOU 2020:78). Utredningen föreslår ett tillägg i miljöbalken om att strandskydd inte ska gälla vid vatten som anlagts efter 1975. Avstämning med kommun och Länsstyrelse bör genomföras inför att åtgärden genomförs så att frågor kring strandskyddet är uppkärlade i och med att bedömningarna i denna fråga kan variera mellan olika platser.

Kostnadsuppskattning

Utifrån det preliminära förslaget presenterad i denna förstudie uppskattas de totala kostnaderna till 455 000 kr. Kostnadsuppskattningen inkluderar konsulttjänster (100 000 kr), entreprenad (inklusive återställningsarbeten av vägar och mark efter genomförande), material och stängsling (355 000 kr). Kostnaden per hektar våtmarksområde kan därmed uppskattas till ca 90 000 kr/ha. Projektet är därmed att betrakta som mycket kostnadseffektivt.

Om anpassningar för friluftsliv, t.ex. ett fågeltorn, önskas anläggas tillkommer ytterligare ca 150 000. Här finns möjlighet att göra enklare plattformar uppe på höjder både på östra och västra sidan av Mølnebo damm.